

★ Note ★ Annotations ★

Dezastru ecologic pe șosele

Vasile VICOL

Résumé

L'auteur signale les résultats et les conséquences de trafic routière sur les insectes et autres animaux à un segment de route dans le district de Mureş (Roumanie). Les automobiles en roulage frappent et détruisent nombreuses specimens de papillons (Rhopalocera) tout particulièrement de famille Pieridae. L'auteur a collecté un nombre de 141 exemplaires frappés. On donne une liste des espèces de papillons cueillis sur l'accotement de la route.

În zilele de 15, 22, 29 august, 5, 11, 12, 18 septembrie și 3 octombrie 1999 pe un tronson de șosea de cca. 2,5 km. pe ambele sensuri de circulație în apropiere de comuna Corunca, județul Mureș, am adunat un număr de 141 exemplare fluturi de zi (Rhopalocera) loviți și accidentați de mașinile care au rulat în această zona de șosea intens circulată.

De la impactul cu mașinile în rulare pe șosea, insectele se aflau în diverse stadii de distrugere. Unele au fost găsite cu abdomenul rupt altele cu bucați rupte de aripi. Lichidele rezultate din zdrobirea țesuturilor vii lipesc ca un adeziv fluturii de praf și pietricelile mărunte. Insectele lovite sunt aruncate de regulă pe acostament iar cele căzute pe carosabil sunt zdrobite și luate de roțile mașinilor sau sunt absorbite de lamele măștii față a mașinii sau de radiator. Am găsit pe carosabil și câteva exemplare complet zdrobite.

Intr-un stadiu înaintat de distrugere se află insectele care au fost lovite cu o zi sau două înainte, acestea fiind uscate, deshidratate și în parte devorate de către furnici. Se găsesc exemplare având capul, antenele și abdomenul lipsă acestea fiind desprinse de corpul insectei de către furnici.

Pe același segment de șosea am găsit și alte animale lovite și omorâte de către mașini: două vrăbii, o coțofană, un liliac urecheat și două exemplare de *Bombus* sp. (Hymenoptera).

Se poate imagina ce se întâmplă pe întreaga rețea de drumuri naționale și județene, când zeci de mii de fluturi și alte viețuitoare își găsesc moartea datorată circulației mașinilor și poluării chimice cu gaze de eșapament care schimbă condițiile de viață pentru plante, animale și om.

În continuare menționăm lista speciilor de fluturi diurni adunate pe șosea în zilele de mai sus:

Familia Papilionidae:

Papilio machaon machaon L. 2 exemplare;

Familia Pieridae: constituie cel mai mare număr de fluturi loviți de mașini:

Pieris rapae rapae L. 79 exemplare (28 masculi, 51 femele);

P. napi meridionalis HEYNE, 20 exemplare (14 masculi, 6 femele);

Pontia daplidice daplidice L., 4 exemplare (1 mascul, 3 femele)

Colias crocea crocea GEOFF. în FOURC., 6 exemplare (4 masculi, 2 femele);

Colias hyale hyale L., 13 exemplare (10 masculi, 3 femele);

Familia Lycaenidae:

Thecla betulae betulae L., 1 exemplar femel;

Polyommatus icarusicarus ROTT., 2 exemplare (1 mascul, o femelă);

Familia Nymphalidae:

Nymphalinae:

Issoria lathonia lathonia L., 3 exemplare femele;

Vanessa atalanta atalanta F., 3 exemplare din care 1 ex. f. i. *fracta* TUTT.;

Polygonia c-album L., 1 exemplar femel.;

Araschnia levana levana L. generația două estivală (f. *prorsa* L.);

Satyrinae:

Pararge aegeria tircis BUTLER 1 exemplar mascul;

Coenonympha pamphilus L. 2 exemplare (1 mascul, o femelă); exemplarul femel aparține f. i. *subocellata*;

Maniola jurtina jurtina L., 2 exemplare femele;

Hipparchia semele semele L. 1 exemplar.

Datele obținute prin ordonarea pe zile, luni și familii de fluturi au permis următoarele constatări:
1). Septembrie a fost luna cu cel mai mare număr de fluturi de zi loviți de mașini și corespunde cu maximum de dezvoltare în ciclul anual;

2). Speciile din familia Pieridae reprezintă numărul cel mai mare al victimelor pe şosea în raport 1:61 cu Papilionidele, de 1:40 cu Lycaenidele, de 1:16 cu Nymphalidele.

ACESTE MICI ANIMALE

Le respingem

Le strivim

Dar, ce ne-au făcut ele ?

Sunt ele oribile ?

Și respingătoare ?

Priviți-le mai de aproape !

Nevinovate și mărunte

Cu mii de culori și mistere

Abile și sărgincioase

Buburuză sau scarabeu

Ele sunt astăzi, aici

Pentru a vă arăta ca sunt frumoase

Și ca spaimele noastre sunt neîntemeiate

În loc de a le strivi

Va trebui a le admiră

A le admira pentru că ce sunt

Minuni ale naturii.

Marylin BAUMANN

(traducere din lb. franceză de VICOV Vasile)

Primit la redacție / Received: 5.04.2000

Acceptat / Accepted: 10.04.2000

Apărut / Printed: 28.04.2000